

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hymenianis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicæ Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 2. Vtrum unio Verbi Incarnati facta sit in persona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

22 Quæst. 2. De modo unionis Verbi Incarnati. Art. 1. Dub. 1. 2.

ramen est manifestè contra Scripturam. Act. 7. Stephanus vidit Filium hominis flantem &c. & cap. 17. Statuit diem in quo indicabit orbem in Viro, id est, Christo homine.

Concil.
Chalce:
contra Eu-

Eadem veritas probari potest ex multis Concilijs, quæ docent in Christo manifestè integrè & impermixtè duas naturas; & propter unionem, numquam illarum distinctionem esse sublatam. Concilium Chalcedonense expressè congregatū est contra hanc hæresin: Cùm in eo Actione 1. recitaretur confessio Eutychetis, & Diocorii duas naturas ante incarnationem, vnam tantum post fusile, omnes fucclamarent vna voce, *Anathema, qui ita sentunt.* Actione 5. in definitione fidei si dicunt: *Constitutus in novissimis diebus, filium Dei unicum, in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, mutuose, inseparabiliter cognoscendum, namquā sublatā differentiam naturarum propter unionē.* Idem postea in multis alijs definitum. Estque hoc ipsum, vnum ex illis, quæ interrogatur Episcopus consecrandus: *Credis filium Dei Christum ex duabus naturis & in duabus naturis?* vt patet ex Carthaginensi iv. cap. 1. Vide Thodoretum in dialogo *Impatibilis*, vbi plurima testimonia Patrum colligit. Sed

Quid sit
Verbum
carnem
fieri.

Obiectunt Primo, Ioannis 1. dicitur: *Verbum caro factum est.* Qui modus loquendi significat transmutationem, vel conuersiōnem in carnem: vt patet ex simili Ioan. 2. *Aqua vnum factum est.*

Respondeo, Locutiones sunt accommodandæ rebus; vnde non semper hac locutio significat conuersiōnem: vt enim persona existens dicatur aliquid fieri, non est necesse ipsam à suā naturā defiscere, & in aliud mutari; sed sufficit ut aliquid sibi acquirat nouo modo. Sic *Verbum* dicitur *factum caro*, quia illā afflūpsit, & sibi astrinxit in unionem hypostasis: sicut Christus dicitur *factus Pontifex*, ad Hebr. 7. Et *factus pro nobis maledictus*, ad Gal. 3. *Accepte formam servi*, ad Philip. 2. Apprehendit *semen Abrabae*, ad Hebr. 2. Ita respondet Theodoretus dialogo *Inmutabilis*, & alij Patres.

Obiectur Secundò, In Concilio Chalcedon. Actione 1. recitatà epistolâ Cyrilli Alexandrini ad Ioannem Antiochenum, Eustatius Episcopus Betritensis dixit Cyrilium scriptissime non esse in Christo duas naturas intelligendas, sed vnam incarnatam.

Respondeo, Illa verba non reperiuntur in Cyriollo; & quidam Patres in Concilio affirmabant esse Eutychetus. Dici tamen potest ea quæ in epistolâ istâ habetur, exponenda esse in eo sensu, quo valent contra Nestorium, quo scripta sunt: scilicet non esse duas naturas per se subsistentes, sed substantialiter unitas, vt ibidem dicitur. Alia locutiones, quæ in eadem Epistolâ habentur, difficultatem non habent: vt quod natura verbi dicitur *Incarnata*, sensus enim est, carni unita. Quomodo & caro à Patribus dicitur *Deficiata*; id est, diuinitati unita.

DUBIUM II.
*Vtrum ex carne humana & natura divina,
potuerit fieri una natura integræ per
compositionem?*

N

Otandum est, quosdam hereticos ita sensisse, quasi diuina natura suppletat locum

animæ rationalis. Refert hoc Epiph. hæresi 69. de Arianis, & August. hæresi 55. de Apollinari.

Respondeo; Fieri nequit, vt ex vnione Verbi & carnis, constituta fuerit vna natura per modum compositionis. Probatur, quia ostensum est, in Christo esse completam hominis & Dei naturam: atqui ex duabus naturis perfectis, non potest fieri vna; alioquin omnes possent in vnam conflari, quod maxime locum habet in natura diuinâ, quæ omnibus modis est completa. Secundò, Si conflaretur ex carne & Verbo vna natura, hoc ideo fieret, quod Verbum supplet locum animæ rationalis, vt volebant Ariani & Apollinaris: atqui Verbum non potest esse forma corporis; aut edere functiones illas vitales, quæ animæ rationalis edit: ergo &c. Tertiò, Quia natura resultans ex hac vniione, esset communicabilis pluribus, ac proinde possent esse plures Christi, vt colligit Damasc. lib. 3. cap. 3. de fide orthodoxa. Antecedens patet; tum quia id in omni alia natura ex materia & formâ conflatâ videamus; tum quia si natura diuina potest tamquam forma communicari carni & materiæ corporali; multò magis poterit pluribus indiuiduis.

Dices Athanas. In Symbolo ait: *Sicut anima rationalis & caro, unus est homo: ita Deus & homo unus est Christus:* atqui ibi est vnum per compositionem: ergo & hīc.

Respondeo; Hanc similitudinem non esse spe- explicatur & standam quoad omnia: Nam anima & corpus quomodo sunt partes essentiales incompletæ, habentes par- Deum & hominem, ita substantias. Diuina autem & humana na- unus turæ sunt completæ, habentes existentias perfe- Christus; etas & totales: & natura diuina habet etiam cō-sicut ani- plamentam subsistentiam, humana autem in Christo ma ration- nullam nec totalem nec partiale. Valet autem caro, unus in eo, quod vtraque vno sit substantialis; & per se homo. vtramque fiat, vt duæ naturæ existant in vna personâ: sicut enim ex vniione animæ & corporis consequitur, vt duæ naturæ existant in vna personâ; ita ex vniione humanae naturæ cum diuinâ fit, vt illæ duæ naturæ existant in vna personâ Verbi. Denique sicut corpus vnitur animæ, vt sit cius organum coniunctum; ita humanitas Verbo. Vide D. Thom. I. 4. contra Gentes cap. 41. Et Caïtan. tom. 3. Opusculor. tract. 1. oratione. 2.

ARTICVLVS I I.

*Vtrum vno Verbi Incarnati fa-
cta sit in personâ?*

R

Espondetur: Vno Incarnationis est facta in personâ Verbi, ipso præbente suam subsistentiam naturæ humanae. Sensus est, natura diuina & humana per incarnationem sunt unitæ in Verbi personâ præbente utrique subsistentiâ. Vbi

Notandum est, tripliciter aliqua posse vniiri. Primò; essentialiter, cùm ex vnitatis refutat vna essentia; sic vniuntur forma & materia, genus & differentia. Secundò; Accidentaliter, vt accidens cum subiecto. Tertiò; Hypostaticè, vt natura cum suo supposito; vel cum ratione hypostaticâ, quæ suppositum constituit: hęc vocatur vno in persona, seu in supposito; vel melius vno hypostatica. Vno partium integralium non est ad propositum.

D V B.

D V B I V M.

Vtrum in Christo sit tantum una persona, & qualis? Quæ est secunda controværsia in hac materia.

Notandum est, temporibus Apostolorum, extitisse hac de re errorem Ebionis & Chærinthis, qui vt referit Irenæus lib. 1. contra hærefes cap. 25. docebant I E S V M & Christum esse duas personas; & I E S V M volebant esse purum hominem ex MARIA & IOSEPH procreatum: Christum autem esse Filium Dei, qui in Baptismo primum descendenter in I E S V M specie columbae, & se illi coniunxit. Similem errorem postea Nestorius Patriarcha Constantinopolitanus defendendum suscepit, qui multos habuit sectatores ab eo Nestorianos appellatos. Cum Nestorius sensit aliquamdiu Theodoretus, & quidam alii; Theodoretus enim postea respuimus & Nestorius anathema dixit in Concilio Chalcedon. Actione 8. & præclarè confutauit lib. 4. hereticarum fabularum cap. de Nestorio. Quamvis pro illo antea scriptisset libellum contra duodecim anathematismos Cyrilli, qui libellus condemnatur in v. Synodo can. 12. Docebat autem Nestorius cum suis; Primò, aliam esse personam Filij Dei, aliam Filij Virginis. Filium Virginis, esse purum hominem, natum, passum, mortuum: unde Virginem non esse dicendam Deiparam, sed Christiparam.

Secundo, Filium Dei progressu temporis esse vnum Filio Virginis; non quidem hypostaticè, sed accidentariè: idque quadrupliciter. Primò per inhabitacionem, quia Verbum habitat in Christo tamquam in suo templo, à quo numquam recessit. Secundò, per affectionem & unionem amoris; ratione cuius, eti siunt duas personæ, dicuntur tamen vnum Christus. Sicut maritus & vxor, licet sint duas personæ, dicuntur tamen una caro, vt explicat Theodorus Mopsuestenus, & habetur in v. Synodo cap. 12. Tertiò, per operationem, quia Verbum operabatur per Christum, tamquam per suum instrumentum. Quartè, per communicationem excellentiæ; quia Verbum communicavit Christo suam dignitatem, voluitque illum dici Deum & adorari. Sicut imago colitur & appellatur nomine prototypi. Patent hæc ex dogmatibus Nestorij apud Cyrrillum tom. 4. in fine. Et ex libello Theodoreti contra 12. Anathemat. Cyrilli. Pro veritate

Dico Primò, In Christo Domino est tantum unica Persona. Est de fide, definita in Concilio Ephesino contra hanc hæresim congregato. Et patet ex omnibus testimonioribz quibus supra n. 3. ostendimus eundem esse Deum & hominem contra Eutychetem. Et præterea Probatur aliter; Primò, Quia in Scriptura sacrâ de uno & eodem individuo dicuntur ea, quæ sunt Dei & hominis; Nam quædam quæ in uno loco dicuntur de Deo, in alio dicuntur & explicitantur de I E S V homine. Exod. 20. dicitur Deus eduxisse Israël ex Ægypto, at D. Iudas in sua Catholica v. 5. dicit fuisse hunc I E S V M. Numeror. 21. Filij Israël murmurant contra Deum, Apolotus autem prioris ad Corinth. 10. respiciens ad hunc locum, dicit eos murmurasse contra Christum. Psal. 67.

10
Error
Ebionis &
Chærinthis.

Error Næ.
Borij.

Theodore.
sus refi.
puit.

11
In Christo
est unica
solum per
sona,

Ex epist.
plura.

Ascendit Deus in altum, captiuam duxit captiuitatem &c. Apostolus autem ad Ephes. 4. dicit hunc esse Christum. Isaï 6. vidit Isaïas Dominum sedentem super solium excelsum & eleuatum &c. Ioannis autem 12. dicitur iste fuisse I E S V S cuius gloriam vidit Isaïas. Isaïæ 8. Deus dicitur futurus Iudaïs in sanctificationem, & in petram offensionis: atqui hic lapis offensionis & petra scandali est Christus, Luc. 2. Ad Rom. 9. 1. Petri 2.

Probat Secundò, Ex pronominibus, Ego, Tu, Hic, Ille, Qui &c. per quæ Scriptura aperte demonstrat, esse eundem numero, cui tribuuntur ea quæ sunt Dei & hominis: nam hæc pronomina supponunt pro supposito. Matth. 16. Quem dicunt me homines esse filium hominis? id est, quem dicunt me esse? Respondebat Petrus: Tu es Christus Filius Dei vivi, quasi dicat: Tu qui es Filius hominis, es vero Filius Dei naturalis. Ioan. 3. vers. 13. Nemo ascendit in cœlum nisi qui descendit de cœlo, Filius hominis qui est in cœlo. Vbi idem dicitur esse Filius hominis, & esse in cœlo, ac proinde Deus. Ioan. 8. Antequam Abraham sicut, ego sum, id est, Ego qui loquor, quem vos videtis. Et cap. 9. Tu credis in Filium Dei? Quis est Domine ut credam in eum? Respondit Iesvs: Et vidisti, & qui loquitur tecum, ipse est. Ad Rom. 1. De Filio suo, qui factus est ei ex semine David. Apoc. 1. vers. 8. Ego sum α & ω, Principium & Finis. & verl. 18. Ego sum primus & nouissimus, & viens & fui mortuus.

Probat Tertiò, Ex alijs locis. Ioan. 1. Verbum Caro factum est. Quod non potest dici ratione inhabitacionis, aut dilectionis, aut operationis: alioquin etiam Spiritus sanctus diceretur factus caro. Ioan. 20. Thomas dixit Domino quem videbat & tangebat: Dominus meus, & Deus meus. Responso Qui locus torfit Nestorianos; unde Theodorus Mopsuestenus dicebat, hoc esse dictum per modum admirantis, vt referunt in Synodo. v. c. 12. Sed est contra omnium Patrum interpretationem, qui volunt Thomam hoc dixisse Christo: in Greco enim habetur: Respondit ipse, neque est illa nota admirationis. Ad Rom. 8. dicit Apostolus, ex D. Paul. quod Deus proprium Filium tradidit pro nobis, non aliud aliquem hominem. Ad Philip. 2. dicit quod Iesvs in formâ Dei existens seipsum exinanierit formam serui accipiens, & mortem crucis subiens: ergo ipsem, & non aliud crucem subiit. Et prioris ad Cor. 2. dicitur Dominus glorie crucifixus.

Denique S. Ioannes Epist. 1. totâ refellit hunc errorem. cap. 1. dicit se perspexisse, contractasse prima Verbum vita, quod erat ab initio: ergo ille homo erat S. Ioannis. Verbum vita. Cap. 2. vers. 22. Quis est mendax, nisi qui negat Iesvm esse Christum? id est, Deum. cap. 3. dicit Deum animam suam pro nobis posuisse. cap. 4. Omnis spiritus qui solvit Iesvm, a Deo non est, id est, qui diuidit Iesvm à Christo, vel hominem à Deo.

Respondent Nestoriani, Iesvm, esse Christum & Filium Dei; & vnum tantum; sed per coniunctionem inhabitacionis, amoris, operationis, & participatiæ dignitatis.

Sed contraria. Primò, Nam eo modo Deus est vnum alijs etiam sanctis. Primò, per inhabitacionem tamquam suis templis. 1. Corinth. 3. Ne vnum cum se sit quia templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat omnibus in vobis? Secundò, Per affectionem & amorem. 1. ad Corinth. 6. Qui adharet Domino, vnum Spiritus est: sicut qui meretrici, una caro. Tertiò, Per operationem;

24 Quæst. 2. De modo unionis Verbi Incarnati. Art. 2. Dub.

rationem; Ad Rom. 15. verf. 18. Non enim audeo aliquid loqui eorum, que per me non effecti Christus. & 1. ad Corinth. 12. Hæc autem omnia operatur unus & idem Spiritus, dividens singulis prout vult: Quarto, Per communicationem sue dignitatis; Nam Sancti dicuntur Dī, & Filii Dei Psalm. 81. & ad Galatas 4. Certum est autem hominem illum qui dicitur Christus, longè aliter fuisse Deum, & Filium Dei: vt patet Ioan. 1. Ad Hebr. 1. & 2.

Secundò, Quia Cherinthus hæc omnia conce-debat de Christo; tamen Ioannes ait illum soluere I E S V M. Vide epistolam 10. Leonis ad Flauianum: & Irenæum lib. 3. contra heresēs à cap. 18. usque ad 22. vbi contra Cherinthum ostendit unum & eundem esse filium Marię, & Dei Patris. Testimonia Patrū vide apud Cyrillum in Apologetico pro duodecim anathematismis; apud Bellarm. lib. 1. de Christo c. 10. & Greg. à Valézia.

12
Probatur ex ratione.

Probatur Secundò Ratione. Prima, Quando cumque sunt duas personæ, vel substantia integræ per se subsistentes; altera non potest dici de altera substantialiter seu substantiæ; sed solum denominatiæ seu adiectiæ: sicut homo dicitur esse vestitus, non vestis aut vestimentum: atqui in hoc mysterio ea quæ sunt vñita, dicuntur substantialiter de se vñscissim; Nam homo, non tantum dicitur deificatus, sed etiam Deus: & contrà, Deus non tantum dicitur humanatus, sed etiam homo: ergo non sunt duas personæ seu hypostases.

Secunda ratio, Due formæ quæ non dicuntur de se vñscissim in abstracto, non possunt etiam dici in concreto, nisi conueniant in eandem hypostasim; vt patet etiam in formis accidentarijs abbedine & dulcedine: atqui humanitas dicitur de diuinitate in concreto; & contrà: Nam Deus est homo, & homo est Deus: ergo debent conuenire in idem suppositum.

Tertia Ratio, Si Verbum non est substantialiter & hypostaticè vñitum humanae naturæ, sed tantum per inhabitacionem, affectu amoris, operationem, & communicationem dignitatis, vt ponunt Nestoriani: ergo Verbum non est magis incarnatū, quām Pater vel Spiritus sanctus. Nam Pater & Spiritus sanctus etiam illis quatuor modis sunt vñiti humanae naturæ in Christo.

Respondent Nestoriani, soli Vero tribui Incarnationem, quia illa caro, singulariter representabat Verbum Dei: Sicut Doctores Graci dicunt olim Prophetis & Patribus apparuisse Verbum Dei, quia Angelus qui apparebat, & species per quam apparebat, representabat Verbum Dei.

Sed Contra: Primo, Quia in istis antiquis apparitionibus Verbū specialiter dicitur representationem, propter incarnationem realiter futuram in solo Verbo diuino: nunc vero cessat talis causa; ac proinde non potest dici propria Verbo, ratione representationis.

Secundo, Qui incarnatio solum tribueretur Verbo quadam accommodatione; Sicut aduentus Spiritus sancti in specie columbae vel ignis, appropriatur Spiritui sancto, cùm tamē tota Trinitas ibi aduenerit: ergo similiter tota Trinitas esset Incarnata, quamvis soli Verbo appropriaretur.

Quarta Ratio, Quādo hic homo dicitur Deus: vel intelligitur de deitate participatā; & hoc est contra veram Christi diuinitatem: vel intelligi-

tur de verā deitate; & tunc vñterius, vel Verbum est sumitur propriè; & sic habemus intentum: scilicet hunc hominem propriè esse verū Deum: Vel sumitur abusiuè; vt sit idem quod representat Deum: Et sic cuertuntur omnia mysteria fidei & Scripturæ; cādem enim licentiā, cum ipsum Verbum & Spiritus sanctus dicuntur Deus, poterit similiter exponi quōd representant Deum. Item, quilibet homo iustus, poterit dici verus Deus.

Denique si in Christo sint due personæ, nihil est singulare in hoc mysterio; quod tamen inter omnia mirabilia, testimonio Patrum & Scripturarum, est maximè mirabile.

Dico Secundò, Hæc persona quæ est in Christo, est persona increata. Patet ex testimonijs al-latis pro primā propositione. Et probatur ratio-nibus proprijs.

Prima, Si illa persona est creata, non posset dici Verbum Dei, Filius Dei: nam una persona non potest dici de altera, etiam si existant in eadem natura: vt patet in Trinitate.

Secunda, Quia persona creata non potest terminare existentiam naturæ increatae.

Dices, Persona increata potest terminare & su-fstantare existentiam naturæ creatæ: ergo etiam contrà.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia Terminari, terminare, est ex perfectione; & nullam includit imperfectionem in terminante: terminari vero nem. per rem distinctam, supponit imperfectionem, & quandam incomplectionem in natura quæ terminatur, dependentiamq; à suo termino. Quæ omnia repugnant naturæ increatae: ergo non potest terminari ab aliena personâ.

Tertia, Quia natura diuina non potest separari à suā propriā personalitatē, sicut natura creata à suā.

Quarta, Quia persona creata fortassis non potest terminare aliam naturam, quām propriam, de quo infra.

Sed obijciunt Nestoriani: humana natura est Templum Verbi. Ioa. 2. verf. 19. Solute templum! Obiti. hoc. Item, Habitus seu vestimentum, Ad Philip. 2. Templo & vers. 7. Habitum inuenimus ut homo. Ergo hæc vñio fuit tantum accidentalis, scilicet per inhabitacionem, & representationem. Ita Theodoreus contra secundum anathematis Cyrilli.

Confirmatur, Quia Patres explicant hoc mysterium per vñiones accidentarias; vt ignis & ferr; agentis & instrumenti; rami insituti, & trunci. Denique duorum accidentium in uno subiecto.

Respondeo: Rectè humanitas dicitur Tem-Plum Verbi, licer illi sit substantialiter vñita: nam Humanitas etiam corpus nostrum, quod essentialiter & sub-stantialiter nobis vñitum est, vocatur domus no-stræ; Iob. 4. verf. 19. Quanto magis qui domus habitan-t luteæ &c, id est, homines. 2. ad Corinth. 5. v. 1. Si terrena domus nostra huic habitacioni dis-soluatur &c. 2. Petri 1. verf. 14. Veloxy est depositio tabernaculi mei. 2. ad Corinth. 5. v. 4. Qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus grauati.

Ad alterum locum: Habitus, ibi non est idem Habitus quod vñimentum; sed figura & conditio exte-rior; hoc enim ῥιξια significat: quasi dicat, secundum id quod exterius cernebatur, erat homo; quamvis iuxta naturam inuisibilem interiū latenter, esset Deus. Quidam tamen Latinus per Habitu-

13
Quomodo
Verbum di-
catur in-
carnarum
sensu Ne-
stori.

Refellitur.

Qu. 2. De modo unionis Verbi Incarnati. A. 2. Dub. A. 3. Dub. 1. 25

Habent intelligunt indumentum: sed hoc iuxta eam metaphoram intelligendum, quā natura humana dicitur *Templum, Domus, Tabernaculum Verbi.*

Similitudines autem illę quas Patres adferunt, non exequant rei veritatem; sed ex parte tantummodo eam explicant.

Obijcunt Secundō, Christus fuit à Patre deserts; ut patet Psalm. 21. vers. 2. & Matth. 27. vers. 46. Atqui filius Dei non potest à Patre deseriri: ergo &c. Ita Theodorus in 4. Anathemas.

Respondeo; Filius Dei poterat deseriri non secundum formam Dei, sed secundum formam servi quam acceperat, dum à Patre non fuit protectus, & nullā consolatione refectus.

Obijcunt Tertiō, Verbum assumpsit hominem: ergo personam. Patet consequentia, quia nihil potest esse homo existens in rerum natura, quin sit persona. Antecedens probatur, quia hoc sēp̄ afferit Augustinus, ut libro de agone Christiano, cap. 11. & alibi. Et in Hymno: *Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis vterum.*

Confirmatur Primō, Quia quod non est assumptum, non est curatum; ut Damasc. ait lib. 3. de fide cap. 6. ergo si persona hominis non est assumpta, non est curata.

Confirmatur Secundō, Quia Christus dicitur Homo Deifer à Basilio in Psalm. 59. Et, *Homo dominicus* ab August. lib. 83. qq. qu. 36.

Respondeo, Quidam non improbat illum modum loquendi: *Verbum assumpsit hominem:* vt Scotus, Bonaventura, imo Ludovicus Vitae in lib. 9. de Ciuitate cap. 17. ridet Theologos eum improbantes: *Verbum alij p̄s̄im non probant propter Nestorianos:* sed sicuti inueniatur, piē est explicandus; nempe, ut homo, non rem assumptam, sed terminum assumptionis denotet, hoc sensu: *Affl̄psit hominem;* id est, naturam humanam, ut esset homo: *Sicuti si dicas, Rex assumpsit seruum,* id est, conditionem seruilem. Vel ita intelligendus est ille loquendi modus, ut homo accipiat pro natura humanā; ad designandum integrum naturam humanam esse assumptam.

Ad Primam Confirmationem: Damascenus tantum vult dicere, nihil ad rationem humanæ naturæ pertinens, esse relictum; quia alioquin non esset curatum; ut, si Verbum non assumpsisset verum corpus, vel veram animam rationalis, aut mentem humanam. Modus autem subsistendi humana natura proprius non pertinet ad integratitatem naturæ.

Ad Secundam Confirmationem: Basilius non dicit Christum esse *Hominem deiferum*, sed *carnem esse deiferam*: quomodo etiam posset dici *Animifera*. Nec mirum, cùm dicatur *Templum, Domus, Tabernaculum Dei*: nam in ea habitat diuinitatis plenitudo corporaliter, id est, tamquam in proprio corpore substantialiter unito. Locutio autem illa: *Christus est homo dominicus*, reprehenditur à D. Thoma infra quæst. 16. art. 3. Et retractatur ab August. lib. 1. retract. cap. 29. nam erat Dominus per essentiam.

Obijcitur Quartō, In Deo natura & persona non differunt: ergo si est facta unio in persona, etiam in natura: qui est error Eutychetis.

Respondeo, Inter naturam diuinam & personam, est quædam differentia virtualis seu eminens; quæ sufficit ut unio dicatur facta in persona, non in natura: Sicut sufficit ut persona generet, non natura; ut persona sit incomunicabilis, non natura.

ARTICVLVS III.

**Utrum unio Verbi facta sit
in hypostasi?**

Sensu est: Utrum in mysterio Incarnationis, natura humana unita sit diuinitati in eadem hypostasi.

Conclusio est affirmativa. Et de fide, definita expressè in Synodo V. actione 4. can. 5. & in Synodo III. canone 3. & 4. Vide Diuum Thomam.

Notandum est hanc Conclusionem non differe à Conclusione Articuli secundi, nisi verbis: Nam idem est hypostasis & persona; tandemmodo nomen hypostasis est generalius; nam significat omne suppositum substantiaz, sive rationale sive irrationale: persona autem significat suppositum naturæ rationalis; quale est diuinum, angelicum, & humanum. Vnde ex parte substantiaz nulla est differentia inter personam & hypostasim; sed solum ex parte natura rationalis vel irrationalis. Cū ergo in Christo utræque natura sit rationalis seu intelligens, si in ipso essent duæ hypostases, essent duæ persona; essent enim duo supposita naturæ rationalis. Posuit tamen Diuus Thomas hunc Articulum propter quosdam, qui vel ignorantia significationis istarum vocum, vel certe declinanda inuidia hereticorum Nestorianorum, negabant quidem in Christo esse duas personas: tamen affirmabant esse duas hypostases; & ita sub alijs verbis heretim eamdem introducebant. Circa hunc Articulum occurunt duo dubia.

DVBIVM I.

**Quidnam hypostasis seu persona super-
addat naturæ?**

Omissis varijs opinionibus, quas recenset Cajetanus quæst. 4. art. 2. duas sunt præcipua. Prior est, Hypostasis, seu suppositum, seu personam, nihil reale addere super naturam individuum; sed solum duplēm negationem: *nempe, non esse actu in alio, nec ad id aptum esse;* scilicet aptitudine naturali: quæ duplex negatio sequitur intrinsecam perfectionem existentiaz, quam habet natura substantialis individua; sequitur, inquam, nisi diuinitus præueniatur. Hanc sententiam tenet Scotus in 3. dist. 1. quæst. 1. artic. 3. & Gabriel distinet. 4. quæst. 1. in principio, quamvis ponat quadruplicem negationem includi in persona. Ab eadem sententia, in re non differt Durandus in 1. dist. 3. 4. quæst. 1. & Henricus Quodlib. 4. quæst. 3. Ad eandem videtur omnino accedere Alexander Alensis parte 3. quæst. 4. memb. 6. & quæst. 6. memb. 3. & Bonaventura in 3. dist. 5. art. 2. quæst. 2.

Sed